

Flickan från Stockholm som blev en stjärna

Berättelse

Greta Garbo föddes 1905 i Stockholm. Hennes riktiga namn var Greta Gustafsson. Familjen var fattig, eftersom pappan var arbetare och mamman jobbade på en fabrik. När Greta var fjorton år dog hennes pappa. Då fick familjen det ännu svårare, och Greta började arbeta i en affär.

Men Greta ville bli skådespelare. Hon kom in på en teaterskola i Stockholm. Där träffade hon regissören Mauritz Stiller. Han gav henne namnet Garbo och en huvudroll i en film när hon var ung. Sedan reste de till Hollywood i USA, eftersom ett stort filmbolag ville ha henne.

I USA blev Greta Garbo snabbt känd. Först gjorde hon stumfilmer, alltså filmer utan ljud. När ljudfilmen kom var många nervösa, men Garbo klarade det bra. Hennes första film med tal hette "Anna Christie". Reklamen sa "Garbo talks!", som betyder "Garbo talar!". Hon gjorde många kända filmer, till exempel "Grand Hotel" och "Anna Karenina".

Garbo var en mycket privat person. Hon ville inte prata med journalister, och hon gifte sig aldrig. Ett känt citat var: "I want to be alone" – "Jag vill vara ensam". År 1941 gjorde hon sin sista film. Hon var bara 36 år, men sedan slutade hon helt. Hon flyttade till New York och levde lugnt, långt från kamerorna.

År 1954 fick Garbo ett special-pris, en heders-Oscar, för sina filmer. Till slut dog hon 1990 i New York, 84 år gammal. Många säger att hon var en av filmhistoriens största stjärnor.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
fattig	har lite pengar
skådespelare	en person som spelar roller i film eller på teater
regissör	personen som leder och bestämmer hur en film görs
huvudroll	den viktigaste rollen i en film
filmbolag	ett företag som gör filmer
stumfilm	en gammal film utan ljud
ljudfilm	en film där man hör röster och tal
reklam	när man visar något för att folk ska bli intresserade
privat	något man vill hålla för sig själv
citat	exakta ord som någon har sagt

Läsförståelsefrågor

1. Var och när föddes Greta Garbo?
 1. i Stockholm år 1905
 2. i New York år 1905
 3. i Hollywood år 1990
2. Hur var Gretas familj?
 1. rik och stor
 2. fattig och arbetande
 3. känd och berömd
3. Vem hjälpte Greta att börja med film?
 1. hennes pappa
 2. regissören Mauritz Stiller
 3. en journalist
4. Vad betyder "Garbo talks!"?
 1. Garbo skriver en bok.
 2. Man kan höra Garbos röst på film.
 3. Garbo reser till Sverige.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Greta Garbo gifte sig flera gånger.
 2. Garbo flyttade till New York efter sin sista film.
 3. Garbo hade en hund som hette Lily.
6. Varför fick familjen det svårare när Greta var fjorton år?
7. Vad gjorde Greta efter sin sista film 1941?
8. Greta slutade med film när hon bara var 36 år. Varför tror du att många blev förvånade?

Facit

1. a
2. b
3. b
4. b
5. 1. nej (hon gifte sig aldrig) b) ja c) det står inte i texten
6. Exempel på svar: Hennes pappa dog, och då fick familjen mindre pengar. Greta måste börja arbeta.
7. Exempel på svar: Hon slutade helt med film och flyttade till New York. Där levde hon lugnt, långt från kamerorna.
8. Exempel på svar: Hon var fortfarande ung och mycket känd. Det är ovanligt att sluta när man har så stor framgång.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Tema: drömmar och berömmelse. Texten passar för att prata om yrkesval och om hur det är att vara känd. Fråga 8 tränar enkel slutledning.

Diskussionsfrågor

- Hade du velat bli skådespelare? Varför / varför inte?
- Greta ville helst vara i fred. Är det viktigt att ha ett privatliv? Varför?
- Vad gör en person till en "stjärna", tycker du?
- **Skriv (3–4 meningar):** Berätta om en person som du tycker är duktig på sitt jobb. Vad gör hen?

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Greta Garbo (engelska) – https://en.wikipedia.org/wiki/Greta_Garbo
- Encyclopædia Britannica: Greta Garbo – <https://www.britannica.com/biography/Greta-Garbo>
- Biography.com: Greta Garbo – <https://www.biography.com/actors/greta-garbo>
- Encyclopedia.com: Garbo, Greta (1905–1990)
- Wikimedia Commons: File:Greta Garbo portrait.JPG

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Greta Lovisa Gustafsson föddes 18 september 1905 i Stockholm (Södermalm) och dog 15 april 1990 i New York (av lunginflammation och njursvikt). Hon växte upp i fattigdom; pappan dog 1920. Regissören Mauritz Stiller gav henne namnet Garbo och rollen i "Gösta Berlings saga" (1924). Hon kom till Hollywood och MGM 1925. Kända filmer: "Flesh and the Devil" (1926), "Anna Christie" (1930, marknadsförd med "Garbo talks!"), "Grand Hotel" (1932), "Anna Karenina" (1935), "Camille/Damen med kameliorna" (1936) och komedin "Ninotchka" (1939, "Garbo laughs!"). Hennes sista film var "Two-Faced Woman" (1941), varefter hon drog sig tillbaka. Hon gifte sig aldrig, levde mycket tillbakadraget och fick en heders-Oscar 1954. Citatet "I want to be alone" förknippas starkt med henne (hon hävdade själv att hon sagt "I want to be let alone"). Bildlicens: Public Domain.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.